

Plan van aanpak Preventie Dakloosheid

Versie: 1.1

Datum: 28 oktober 2021

Auteur: Bernd Wondergem, regionaal projectleider Preventie Dakloosheid

1. Inleiding

Startversie als uitklapdocument

Dit document is de startversie van een plan van aanpak voor de verdere regionale versterking van de preventie van dakloosheid. Alle gemeenten uit de regio Eindhoven zijn daarbij gevraagd om input te leveren. Deze startversie is in een compacte tijdsperiode opgesteld, waardoor niet alle gemeenten uit de regio in de gelegenheid waren tijdig input te leveren. Dat neemt niet weg dat alle gemeenten in de regio Eindhoven uitgenodigd blijven om te participeren in het gezamenlijke project. Deze startversie is mede daarom opgesteld als een 'uitklapversie' waarbij in het vervolgtraject diverse onderdelen verder uitgewerkt gaan worden. In die uitwerking van het plan van aanpak is voor alle regionale gemeenten ruimte om mee te doen, net zoals bij de uitvoering van de diverse projecten daarin.

Dakloosheid neemt toe en verandert

Het aantal daklozen stijgt de laatste jaren, niet alleen in de regio Eindhoven. Cijfers van het CBS laten zien dat het aantal daklozen sinds 2009 meer dan verdubbeld is. Ook landelijk en op Europees niveau is deze trend zichtbaar. Daarnaast groeit de diversiteit aan 'doelgroepen' met een verhoogd risico op dakloosheid. Nieuwe doelgroepen dienen zich aan, waaronder gezinnen in scheiding en seizoensarbeiders.

Ook het beleidsveld is in beweging, met op verschillende onderdelen veranderende wet- en regelgeving. Een voorbeeld hiervan zien we bij het briefadres, waar alle (regio)gemeenten vanaf 1 januari 2022 invulling aan moeten geven.

Ook zijn vele nieuwe interventies en faciliteiten in ontwikkeling, zowel binnen de regio als ook daarbuiten en internationaal. Van de vele regionaal beschikbare voorbeelden kunnen we bijvoorbeeld noemen: 'Onder de Pannen' als optie voor economisch daklozen en de mogelijkheid om bij de Jozefinehof voor maximaal 2 jaar te huren bij acute woningnood. De beschikbare 'good practices' kunnen ook voor de regio Eindhoven werkzaam blijken.

Dit alles vergt van de gemeenten uit de regio Eindhoven deels nieuw of aangescherpt beleid en een herijking van de combinatie van lokale en regionale voorzieningen. Ook kan het wenselijk zijn de uitvoering op punten een impuls te geven.

Eigen verantwoordelijkheid én ambitie voor een gezamenlijke aanpak

Gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor de preventie van dakloosheid (beperking van instroom). Dit is vastgesteld bij de herijking van het Stedelijk Kompas en vastgelegd in de lopende bestuurlijke

afspraken met betrekking tot Beschermd Wonen. In diezelfde bestuurlijke afspraken is de ambitie uitgesproken om regionaal samen te werken bij het versterken van de preventie van dakloosheid.

De gemeente Eindhoven en de regiogemeenten hebben voor de jaren 2020 en 2021 extra middelen ontvangen in het kader van de aanpak van 'Brede aanpak dak- en thuisloosheid'. Een deel van deze middelen is nog beschikbaar en kan overgeheveld worden naar 2022. De bijlage bevat een overzicht van deze bedragen. De betreffende gemeenten wordt gevraagd om, mede op basis van dit plan van aanpak, de middelen ook in 2022 waar mogelijk beschikbaar te houden. Door beschikbare middelen te bundelen kan regionaal een krachtige hulpstructuur ingericht worden in de vorm van een gezamenlijk project.

De bestuurlijk bekrachtigde ambitie tot samenwerking wordt ook gevoeld aan de ambtelijke zijde en bij de uitvoering. De daar gevoelde agendadruk maakt dat samenwerking kan helpen om efficiënter te werken aan het versterken van de preventie van dakloosheid.

Preventie van dakloosheid als sociale inclusie

Dakloosheid is een complex fenomeen is, met diverse samenhangende problematieken zoals verslaving, schulden, veiligheid, werk en geestelijke gezondheid. Een integrale aanpak is daarom nodig. Om de breedte van de aanpak te duiden kan wellicht ook de term 'vergroten van sociale inclusie' gebruikt worden voor 'preventie van dakloosheid'. Want de aanpak voor de preventie van dakloosheid levert ook een positieve bijdrage aan de aanpak van de gerelateerde problematieken.

Vervolg op de preventiescanner

Eerder in 2021 hebben gemeenten uit de regio Eindhoven deelgenomen aan een pilot met de preventiescanner. Dit instrument, ontwikkeld door de Preventie Alliantie, is bedoeld voor gemeenten om een beeld te krijgen van de huidige preventieve aanpak: wat is de kracht ervan (en wat wil je als gemeente dus behouden of verbeteren) en wat zijn kansen voor versterking?

De uitkomsten van de preventiescanner, vastgelegd in een uitgebreide rapportage, geven het beeld dat de gemeenten in de regio Eindhoven op verschillende onderdelen van de aanpak beleid hebben geformuleerd. Tevens leert het beeld dat nog niet op alle onderdelen van de preventieve aanpak van dakloosheid beleid geformuleerd is vanuit het perspectief van dak- en thuislozen en dat de samenhang tussen de beleidsvelden versterkt kan worden. Daarnaast wordt aangegeven dat het beleid nog niet volledig gerealiseerd is in uitvoering.

Tegelijkertijd worden verschillende kansen benoemd voor het verbeteren van de preventie van dakloosheid. Voor de regio Eindhoven liggen de voornaamste verbeterkansen op de volgende vlakken: relaties en veiligheid, vroeginterventie, nazorg of transitie-ondersteuning en tijdelijk wonen. De rapportage benoemt ook concrete acties om de 'preventiewinst' te realiseren, verdeeld in snellere slagen én actielijnen voor de langere adem. Benoemd worden onder andere het bieden van maatwerk in de kostendelersnorm, het betalen van (huur)schulden bij dreigende huisuitzetting, voorzien in basisbehoeftes zoals een briefadres en het doorbetalen van woonlasten bij kortdurende opname in een instelling.

Zoals gezegd hebben de gemeenten in de regio Eindhoven de ambitie om vanuit de preventiescanner een gezamenlijke slag te maken in het verbeteren van de preventieve aanpak. Enerzijds door lokaal beleid en uitvoering te versterken, anderzijds door in regionaal verband de samenwerking te versterken. We kunnen samen werken aan de snelle slagen en laaghangend fruit: interventies en

oplossingen die redelijk eenvoudig realiseerbaar zijn. Daarnaast kunnen we de samenwerking verder invullen vanuit de vragen ‘wat hebben we elkaar te bieden’ en ‘wat kunnen we leren van elkaar’?

Dit document geeft voor het verbetertraject een basisversie van een plan van aanpak.

Opbouw van dit document

Dit document kent de volgend opbouw:

- Het volgende hoofdstuk benoemt de doelen van deze startversie van het plan van aanpak ‘Preventie dakloosheid’
- Hoofdstuk 3 beschrijft vervolgens op beknopte wijze een visie op de preventie van dakloosheid, gebaseerd op het model van de PA dat ook voor de preventiescanner is gebruikt.
- In hoofdstuk 4 worden de uitgangspunten benoemd die gemeenten belangrijk vinden bij het in regionaal verband versterken van de preventie van dakloosheid.
- Hoofdstuk 5 geeft een overzicht van de doelen en resultaten die de samenwerkende gemeenten nastreven in dit plan van aanpak
- In hoofdstuk 6 wordt de governance op hoofdlijn toegelicht.
- Het afsluitende hoofdstuk geeft een doorkijk naar de vervolgacties die voorzien zijn vanuit het plan van aanpak.
- De bijlage geeft een overzicht van de over te hevelen middelen voor de preventie van dakloosheid.

2. Doel dit document

Dit document schetst de basis voor het gezamenlijke project in de regio Eindhoven voor het verbeteren van de preventie van dakloosheid. Het is een bondige startversie met focus op 2022, zodat het plan ook als onderlegger kan dienen voor de overheveling van beschikbare middelen. Deze startversie geeft aan op welke wijze de gemeenten willen samenwerken en geeft een overzicht van de onderwerpen die daarbij opgepakt kunnen worden. Deze startversie biedt ruimte aan alle gemeenten in de regio om aan te haken op de vervolgstappen.

In de laatste maanden van 2021 kan het plan verder gezamenlijk uitgewerkt worden, ook gericht op de periode na 2022. Het plan dient de komende periode ook als basis voor de uitvoering, waarbij concrete keuzes gemaakt worden voor de op te pakken onderwerpen.

3. Visie op preventie van dakloosheid

De eerder uitgevoerde preventiescanner is gebaseerd op een model met vier pijlers, opgesteld door de Preventie Alliantie. De 4 pijlers belichten verschillende facetten van preventie van dakloosheid en vormen samen een raamwerk voor een krachtige aanpak. De tabel hieronder benoemt de 4 pijlers met de nagestreefde doelen van preventie van dakloosheid:

Voorzorg	Basiszorg	Herstelzorg	Wonen Op maat
<i>Stabiele basis van een thuis</i>	<i>Behouden van een thuis</i>	<i>Borgen van een beschermd thuis</i>	<i>Weer onder dak</i>

De 4 pijlers kunnen als volgt worden toegelicht:

- **Voorzorg** stelt de bestaansvoorwaarden van mensen veilig en versterkt het vermogen van mensen om zelf in hun bestaansvoorwaarden te voorzien, problemen te verhelpen en tegenslagen op te vangen.
- **Basiszorg** omvat ondersteuning en vroeginterventie als draaglast en draagkracht uit balans zijn na een ingrijpende gebeurtenis en mensen meer risico lopen op verlies van onderdak.
- **Herstelzorg** is ondersteuning voor mensen die achterop zijn geraakt en - tijdelijk of langdurig – extra steun nodig hebben, ook om te voorkomen dat zij (weer) dakloos raken.
- **Wonen_{op maat}** omvat opties voor (tijdelijk) wonen als mensen geen onderdak hebben na een ingrijpende gebeurtenis of na vertrek uit een (verblijfs-)instelling.

Voorzorg en basiszorg komen tegemoet aan alle inwoners in gemeenten. Deze pijlers brengen gemeenten lang niet altijd in verband met preventie van dakloosheid, maar doen er hiervoor wel degelijk en ook veel toe. Als bestaansvoorwaarden van mensen zijn verzekerd en mensen weerbaarder zijn, en ondersteuning krijgen als zij uit balans zijn, is er minder risico op (terugval in) dakloosheid. Herstelzorg en wonen_{op maat} hebben, met vroeginterventie vanuit de basiszorg, een directere samenhang met preventie van dakloosheid, vanwege het reëlere risico op verlies van onderdak en de opties voor wonen als mensen onverhoopt dakloos worden.

Binnen de vier pijlers zijn ook generieke ‘werkwijzen’ te onderkennen: werkwijzen die voor meerdere pijlers van waarde zijn. Hieronder vallen outreachend werken en de inzet ervaringsdeskundigheid. Deze twee generieke werkwijzen zijn meegenomen in de uitvraag die aan dit plan ten grondslag ligt.

De Preventie Alliantie doet actief onderzoek naar de preventie van dakloosheid en heeft in het gemeentelijke veld een actieve rol, onder andere als adviseur. De gemeenten in de regio Eindhoven hebben verbinding gemaakt met de Preventie Alliantie om zich blijvend te laten voeden door de kennis die daar opgebouwd wordt.

4. Uitgangspunten voor uitvoering en coördinatie van het plan van aanpak

Samenwerking kan op vele manieren. De gemeenten in de regio Eindhoven geven aan mogelijkheden voor samenwerking te zien in kennisuitwisseling en het gezamenlijk (laten) uitvoeren van onderzoek. Daarnaast wordt er op onderdelen meerwaarde gezien in het gemeenschappelijk opstellen van beleid, bijvoorbeeld door regionaal afspraken op hoofdlijnen te maken. Ook kan in projectverband worden samengewerkt, bijvoorbeeld richting de grote aanbieders en woningcorporaties. En er kunnen regionaal of subregionaal voorzieningen ontwikkeld worden.

Op basis van afstemming met de gemeenten in de regio zijn de volgende uitgangspunten benoemd voor de uitvoering en coördinatie van het plan van aanpak voor de preventie van dakloosheid:

- Actiegericht: behoud en versterk de (lokale) activiteiten.
- Ruimte voor lokale eigenheid en speerpunten, waarbij kleinere gemeenten niet overal beleid en kaders voor opstellen als maatwerkbudget toereikend is.
- Samenwerking moet meer opleveren dan het kost.
- Samen werken aan een onderwerp in een werkgroep om met de beperkte capaciteit meer impact te genereren.

- Gezamenlijke prioriteiten aanpakken eventueel met een gezamenlijke projectleider.
- Regionale projectgroep die voorstellen voorbereidt en kortsluit met andere gemeenten.
- Regionale aanpak van een aantal overkoepelende thema's en uitrollen met behulp van regionaal budget
- Bekijk per onderwerp welke gemeenten willen aanhaken, bijvoorbeeld gemeenten van dezelfde omvang.
- Leg verbinding met BW en beleid voor mensen met onbegrepen gedrag om geen onderwerpen te verdringen.
- Concrete producten opleveren die toepasbaar zijn in beleid en/of uitvoering.
- Overzicht en coördinatie centraal, verantwoordelijkheid lokaal.
- Bestuurlijk draagvlak is belangrijk, anders blijft het hangen.
- Deel onderling goede voorbeelden en gemaakte afspraken met partners.

5. Onderwerpen en acties voor 2022

Hieronder beschrijven we welke onderwerpen de gemeenten in 2022 op willen pakken. Concreet uitgevraagd zijn 'snellere slagen' die in het rapport van de preventiescanner op pagina 16 en 17 worden benoemd, verdeeld over de 4 pijlers van de preventieve aanpak voor dakloosheid. We volgen de opzet met de vier pijlers hieronder en geven bij iedere pijler ook de aanvullende acties aan die benoemd zijn.

Pijler 1: Voorzorg

Genoemde snellere slagen	Prioriteit in 2022
1. Voldoen aan de wettelijke verplichting bij het aanpakken van betalingsachterstanden en schulden en het voorkomen van huistuitzettingen	De meeste gemeenten geven aan dat ze dit punt al gerealiseerd hebben. Daarnaast zijn er ook gemeenten voor wie dit in 2022 een prioriteit is.
2. Zorgen voor meer maatwerk in de uitvoering: kostendelersnorm, betaling vaste lasten uit uitkering, regeling betaling boetes, eerder en versneld verstrekken van uitkering, ook aan jongeren tot 21 jaar, etc	Veel gemeenten geven aan dat dit punt al gerealiseerd is of dat het geen prioriteit is. Daarnaast zijn er ook gemeenten voor wie het in 2022 een prioriteit is.
3. Verstevig (in algemene voorzieningen) vroegtijdige bemiddeling in relatie- en gezinsconflicten (family mediation) en ga na of Eigen kracht conferenties (regionaal) kunnen worden ingezet	Een duidelijke meerderheid van de gemeenten geeft aan dat dit voor hen een prioriteit voor 2022 is.
4. Blijf vroegtijdig inzetten bij burenoverlast, woningvervuiling, etc	Ongeveer de helft van de gemeenten geeft aan dit punt al gerealiseerd te hebben. Daarnaast zijn er ook gemeenten voor wie dit in 2022 een prioriteit is.

Aanvullend op bovenstaande acties benoemen de gemeenten voor pijler 1 de volgende acties als prioriteit voor 2022:

- 1) Sociale basis versterken gericht op vroegsignalering en begeleiding als algemene voorziening, in samenwerking met diverse partners
- 2) Het versterken van het eigen netwerk van cliënten (gerelateerd aan punt 3)
- 3) Het trainen van consultants in de methodiek om het eigen netwerk in kaart te brengen en te versterken
- 4) Buurtbemiddeling en aanpak bij burenoverlast
- 5) Armoedebestrijding, in samenwerking met diverse partners
- 6) Inzet bij (v)rechtscheidingen blijven ontwikkelen
- 7) Aanpak bij woningvervuiling
- 8) Meer inzetten op onafhankelijke cliëntondersteuning en vergroten vrijwilligerswerk
- 9) Wijk GGD-er
- 10) Visie aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling
- 11) Nazorg ex-gedetineerden: tijdige melding / aanvraag
- 12) Tijdig woonruimte realiseren voor aankomend ex-gedetineerden
- 13) Invullen van de kostendelersnorm en leveren van maatwerk daarbij
- 14) Onderzoek naar generatie-armoede, gericht op de vraag hoe 'doorgeven van armoede' doorbroken kan worden
- 15) Nagaan of voor jongeren de noodzakelijke informatie beschikbaar is om bij te dragen aan een goede start naar zelfstandig leven
- 16) Jongerenperspectieffonds en bouwdepot

Pijler 2: Basiszorg

Genoemde snellere slagen	Prioriteit in 2022
1. Blijf (meer) investeren in voorkomen van huisuitzettingen en stop ontruiming. Betaal als gemeente kleine (huur)schulden bij dreigende huisuitzetting en zet stevig financieel beheer in, met begeleiding	De meeste gemeenten geven aan dit punt al gerealiseerd te hebben. Daarnaast zijn er ook gemeenten voor wie dit in 2022 een prioriteit is.

Aanvullend op bovenstaande acties worden voor pijler 2 de volgende acties benoemd als prioriteit voor 2022:

- 1) Samen met partners inzetten op de sociale basis door een vorm van Wijk-GGD / bemoeizorg
- 2) Partners, vrijwilligersorganisaties en ondernemers gevoelig maken voor zorgwekkende signalen
- 3) Afspraken met woningbouwcorporaties om huisuitzettingen te voorkomen over vroegtijdig signaleren gericht op betalingsproblemen/schulden. Uitbreiden van de werkwijze naar alle woningcorporaties en onderzoeken van andere vormen van vroegsignalering, bijvoorbeeld signalen van burens of voldoende nazorg bij overlastmeldingen.
- 4) Inzet van ervaringsdeskundigen, in afstemming met partners
- 5) Maatwerkbudget
- 6) Financiële zelfredzaamheid bij inburgering

- 7) De mogelijkheid om 'schulden op te kopen'
- 8) Projecten zoals de Maatwerktafel (casus op maat bespreking)
- 9) Doorbetalen vaste lasten rechtstreeks vanuit uitkering
- 10) Meer aandacht voor mensen met lage inkomens zonder netwerk
- 11) Meer aandacht voor mogelijkheden van de Wvvgz en het stimuleren van meldingen
- 12) Jongerenperspectieffonds en bouwdepot
- 13) Outreachend werken versterken, o.a. door verbeteren JIM en meer aandacht voor inwoners met een LVB of een vorm van autisme
- 14) Sociaal makelaarschap door welzijnsorganisatie versterken
- 15) Betere kennis over wat het betekent om dakloos te worden/zijn bij degenen die indiceren. Dit in relatie tot de financiële consequenties
- 16) Evalueren van Wijk-GGD en Outreachend Straatteam
- 17) Borgen van de vroegtijdige samenwerking tussen de verschillende stakeholders in de basiszorg
- 18) In samenspraak met woningcorporaties onderzoeken van mogelijke alternatieven voor en na uithuiszetting

Pijler 3: Herstelzorg

Bij deze pijler zijn in het rapport van de preventiescanner geen 'snellere slagen' vermeld. Gemeenten noemen voor deze pijler de volgende acties als prioriteit voor 2022:

- 1) Meer verbindingen leggen tussen Wmo-toegang en Beschermd wonen (op- en afschalen)
- 2) Verbindingen versterken met Fact-teams en POH's GGZ
- 3) Afspraken maken over warme overdracht bij ontslag uit intramurale setting of uit detentie (bijvoorbeeld tijds inzet van ambulante begeleiding)
- 4) Afspraken met woningcorporaties en zorgaanbieders over huisvesting en zorgafspraken tijdens eerste maanden huisvesting
- 5) Afspraken over tijds MDO's om maatwerk te kunnen bieden ruim voordat iemand uitstroomt en een woning nodig heeft
- 6) Ondersteuning na vertrek uit een instelling door ervaringsdeskundige of cliëntondersteuner
- 7) Nazorg / transitieondersteuning
- 8) Het bieden van een geschikte woonplek na opname in een instelling of detentie
- 9) Levensloopcliënten: versterken beleid en inzet
- 10) Beschikbaar stellen van passende huurwoning
- 11) Regionaal samen optrekken bij bedenken en realiseren van oplossingen voor langdurige opvang van doelgroep die doorstroomt vanuit MO
- 12) Aandacht voor waakvlamondersteuning, bij cliënten met een grotere kans op terugval
- 13) Opzetten van recovery centra met ervaringsdeskundigen om te werken aan herstel
- 14) Specifieke aandacht voor overgang 18-/18+

Pijler 4: Wonen op maat

Genoemde snellere slagen	Prioriteit in 2022
1. Voorzie bij verlies van onderdak – ongeacht de route – als gemeente altijd en direct in op basisbehoeften voor stabiel wonen (inschrijving BRP,	Het merendeel van de gemeenten geeft aan dat dit een prioriteit voor 2022 is.

briefadres, ID, etc)	
2. Leg in beleid (en in inkoopvoorwaarden) vast – in relatie tot uitstroom uit maatschappelijke opvang en beschermd wonen, jeugdzorgverblijf en detentie – dat bij elk vertrek onderdak voor mensen is verzekerd, onder het motto ‘Niemand vertrekt uit de opvang zonder onderdak’. Met de eis aan instellingen om melding te maken als mensen zonder onderdak vertrekken en waarom dat is.	Het merendeel van de gemeenten geeft aan dat dit een prioriteit voor 2022 is.
3. Betaal als gemeenten, zeker bij een kortdurende opname in een instelling, de woonlasten door	Het merendeel van de gemeenten geeft aan dat dit een prioriteit voor 2022 is.

Aanvullend op bovenstaande acties worden voor pijler 4 de volgende acties benoemd als prioriteit voor 2022:

- Gezamenlijke afspraken maken over zwervende arbeidsmigranten
- ‘Onder de Pannen’ project opstarten
- Het maken van goede afspraken als cliënt zorg weigert
- Zorgdragen voor tijdelijke, betaalbare, kwalitatief goede woningen en meer ruimte binnen MO
- Opstellen subregionale woonzorgvisie, met prioriteiten
- Handleiding / voorbeelden van briefadres, inschrijving BRP, e.d.
- Duidelijkheid over meldingen vanuit instellingen: welke afspraken zijn er (regionaal)?
- Onderzoek naar andere woonvormen op de krappe woningmarkt zoals ‘friends contracten’ of hospitairegelingen

Van overzicht naar actie

Bovenstaande overzichten geven aan dat de gemeenten in de regio Eindhoven op verschillende vlakken werk willen maken van het versterken van de preventie van dakloosheid. Dat daarbij veel mogelijkheden tot samenwerking bestaan zal duidelijk zijn. Om concreet te maken welke gemeenten op welke vlakken gaan samenwerken, wordt voorgesteld de volgende vervolgstappen uit te voeren:

- 1) De acties op de overzichten hierboven waar mogelijk clusteren, zodat een totaalijst van logisch samenhangende ‘werkpakketten’ ontstaat.
- 2) Daarna gezamenlijk prioriteiten aanbrengen in de werkpakketten met oog voor de vraag waar samenwerking meerwaarde oplevert en door waar mogelijk lopende initiatieven of bestaande ervaring benutten.
- 3) Hieruit, als startpunt, een behapbare top X selecteren voor gezamenlijke projectmatige uitvoering. Deze top X in balans kiezen, zodat alle deelnemende gemeenten de meerwaarde van de geselecteerde acties merken.
- 4) De top X acties uitvoeren en zodra er ruimte ontstaat aanvullende projecten selecteren en starten.
- 5) Het totaaloverzicht periodiek aanvullen.

Het volgende hoofdstuk beschrijft hoe dit verder georganiseerd kan worden.

6. Projectmatige werkwijze en governance

De activiteiten die de gemeenten in gezamenlijke afstemming uitvoeren voor het versterken van de preventie van dakloosheid worden projectmatig gecoördineerd en aangestuurd. Dit heeft als voordeel dat de aansturing en keuzemomenten helder zijn en dat er in bondige slagen naar concrete resultaten wordt toegewerkt.

Projectmatig wordt gewerkt aan concrete producten zoals werkinstructies, handreikingen, formulieren, tekstvoorstellen, stappenplannen, etc. De collega's van de verschillende gemeenten kunnen met deze producten zelf aan de slag bij het vormen en implementeren van beleid. Zonder dat ze het wiel zelf hoeven uit te vinden. Waar nodig worden de producten 'warm overgedragen' en voorzien van toelichting. Gemeenten passen de producten toe binnen hun eigen verantwoordelijkheid.

Het project werkt sterk actie- en productgericht, waarbij de collega's uit de gemeenten zoveel mogelijk worden ontzorgd. Waar mogelijk beleggen we het werk bij de projectleider, experts of andere aanvullende projectleden.

Werkwijze in drie sporen

De werkwijze kan daarbij verdeeld worden in drie sporen:

- 1) **Projectmatig werken aan onderwerpen.** Zoals in het vorige hoofdstuk aangegeven is er een breed arsenaal aan onderwerpen dat regionaal opgepakt kan worden. Daarin worden prioriteiten gesteld, zodat we beginnen met de meest urgente onderwerpen. Per onderwerp maken we concreet wat de doelen en gewenste producten zijn en wat ervoor nodig is om die te maken. De producten worden gemaakt, opgeleverd en beschikbaar gesteld aan de gemeenten.
- 2) **Kennis delen en inspiratie opdoen.** In de gemeenten is veel waardevolle kennis voorhanden en open interessante trajecten. Deelnemende gemeenten worden uitgenodigd na te gaan wat waardevol is om te delen. Vervolgens worden hier acties op georganiseerd, bijvoorbeeld een werkbezoek of een presentatie. Ook kunnen de gemeenten kenbaar maken op welke vlakken aanvullende kennis en inspiratie gewenst is. Daar wordt dan gericht naar gezocht, bijvoorbeeld via experts van de Preventie Alliantie.
- 3) **Communicatie, coördinatie en verantwoording over het project.** Inclusief het maken van plannen voor eventuele vervolgstappen cq verdere fases. Dit is de verantwoordelijkheid van de projectleider.

Governance van het project

De governance op het project kan schematisch worden weergegeven zoals in de figuur hieronder:

Figuur 1: Governance van het project

Voorgesteld wordt om dit document in het ambtelijk en bestuurlijk overleg te bespreken en van daaruit een start te maken met de genoemde vervolgstappen. Eén van de vervolgstappen zal zijn het voorleggen van een inhoudelijk en financieel kader waarbinnen de uitvoering van het gezamenlijke project zoveel mogelijk zonder aanvullende besluitvorming kan verlopen. Dit sluit aan bij de observatie dat de over te hevelen middelen in 2022 besteed moeten zijn en enige voortvarendheid in de uitvoering van het gezamenlijke project daarom van belang is.

Projectmatige werkwijze met themagroepen

De werkwijze van het project is als volgt:

- In de ambtelijke werkgroep worden, in lijn met de wensen zoals kenbaar gemaakt vanuit het ambtelijk en bestuurlijk overleg en met oog voor wat de verplichtingen van gemeenten zijn, keuzes gemaakt in de volgorde waarin onderwerpen opgepakt worden en de beoogde tijdslijn daarbij.
- Per op te pakken onderwerp werkt de projectleider een bondige projectbrief uit (1 A4) en geeft aan welke mensen en middelen benodigd zijn voor de uitvoering, welke resultaten/producten opgeleverd worden en wat de werkwijze en tijdslijn daarbij zijn.
- De ambtelijke werkgroep keurt de projectbrief goed en denkt mee over de samenstelling van de themagroep; dat is de groep die het onderwerp projectmatig uit gaat werken. Ook collega's van buiten de ambtelijke werkgroep kunnen in een themagroep deelnemen, als dat aansluit bij de benodigde expertise (indachtig de integrale aanpak).
- De themagroep wordt geleid door de projectleider en bestaat verder, naast een aantal (inhoudelijk betrokken) collega's, uit inhoudelijke experts. Dit kunnen bijvoorbeeld experts van de Preventie Alliantie zijn.
- De projectleider kan gebruik maken van enige administratieve en secretariële ondersteuning, bijvoorbeeld om afspraken te plannen en om (vergader/werk)ruimtes te boeken.

Bovenstaande werkwijze wordt gebruikt als uitgangspunt, waarvan indien nodig afgeweken kan worden. Als er bijvoorbeeld meerdere onderwerpen tegelijkertijd opgepakt moeten worden kan ervoor gekozen worden iemand anders dan de projectleider de bijbehorende themagroep(en) aan te laten sturen.

Rolbeschrijving

Rol	Omschrijving rol en bijdrage
Lid ambtelijke werkgroep	Onderwerpen prioriteren Meewerken aan bemensing van themagroepen Resultaten accepteren
Projectleider	Coördinatie en voortgangsbewaking van het project Meewerkend voorman en voorzitter van de themagroepen Penvoerder van de themagroepen Communicatie en verantwoording Faciliteren en organiseren van kennisdelen
Lid themagroep	Meedenken over en meewerken aan concrete producten Beoordelen tussenversies van de te maken producten
Expert	Inhoudelijke deskundigheid inbrengen
Administratieve ondersteuning	Maken van afspraken Boeken van ruimtes

7. Vervolgacties

Dit plan van aanpak zal in verschillend gremia, waaronder het ambtelijk overleg en het BO van begin november, worden besproken om commitment voor de aanpak te vergroten en alle gemeenten in de gelegenheid te stellen om aan te sluiten. Iedere gemeente zal naast bestuurlijk commitment ook via het management commitment moet hebben om de daadwerkelijke inzet te kunnen leveren.

Uitgangspunt is dat spoedig gestart kan worden met de uitvoering van het plan. Dit zal een gezamenlijk groeitraject zijn, waarbij de gemeenten gaandeweg blijven zoeken naar een optimale wijze van samenwerking.

Als concrete vervolgstappen voor de korte termijn kunnen worden benoemd: inrichten van de ambtelijke werkgroep, selecteren van de eerste prioriteiten en daarvoor samenstellen van de themagroepen. Dat zijn we van wal!

Zoals de inleiding van dit stuk al aangaf betreft dit document een startversie van het plan van aanpak. Samen met de deelnemende gemeenten kan besproken worden welke concretisering van het plan wenselijk is.

Bijlage: Overzicht over te hevelen middelen

Onderstaand, eerder opgesteld overzicht geeft aan welke middelen voor de preventie van dakloosheid beschikbaar zijn bij de regiogemeenten en welke daarvan voor 2022 overgeheveld kunnen worden. Een nadere toelichting op de verschillende posten is beschikbaar, maar vanwege de bondigheid niet overgenomen in dit document.

	Middelen 2020 (€17.628,-)				Middelen 2021 (€32.051,-)		
	beschikbaar		inzetbaar		beschikbaar		inzetbaar
	ja	nee	2021	2022	ja	nee	2022
Bergeijk	x		x	x	x		x
Best	x		x	x	x		x
Bladel		x			x		x
Cranendonck		x			x		x
Eersel		x			x		
Geldrop-Mierlo					x		x
Heeze-Leende	x		x		x		x
Oirschot	x		x		x		x
Reusel-de Mierden	x		x	x	x		x
Valkenswaard	x		x	x	x		x
Veldhoven							
Waalre	x		x	x	x		x